

РЕШЕНИЕ

№ 150

гр. Пазарджик, 13.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК в публично заседание на първи декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Венцислав Г. Петров

при участието на секретаря Константина Д. Рядкова
като разглежда докладваното от Венцислав Г. Петров Търговско дело № 20215200900189 по описа за 2021 година

Предявени са обективно кумулативно съединени иски от Т. Х. Ц., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „М.С.“ № **, чрез адв. Д. Т. от САК, *против* „ЗД Б. И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н Л., бул. „Д.Б.“ № **, за заплащане на сума в размер на **60 000 лева**, частично от 100 000 лева, представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди (след допуснато изменение на иска по чл. 214, ал. 1, изр. 3 от ГПК), **171.75 лева**, частично от 1 000 лева, представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди - разходи за *****, както и сума в размер на **4 000 лева**, частично от 10 000 лева, представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди – претендирани като цялостно увреждане на мотоциклет Х. **** Д., рег. № *****, всички настъпили от ПТП от **** г. по вина на водача на л. а. М. *, рег. № *****, В. С. Б., ведно със законната лихва от **** г. (уточнение в открито съдебно заседание от 01.12.2023 г.) за първите две претенции и от **** г. за последната до окончателното изплащане на сумите, на основание чл. 432, ал. 1 КЗ.

Исковете се основават на следните **фактически твърдения**:

На **** г., около **** ч., на кръстовището на ул. „П.“ и ул. „С. К.“ в гр. П. настъпило ПТП с участието на л. а. М. *, рег. № *****, управляван от В. С. Б. и мотоциклет Х. **** Д., рег. № *****, управляван от ищеца. Водачът Б. навлиза в кръстовището, като предприема завой наляво, като не съобразява

движещия се по път с предимство мотоциклет. Ищецът е получил т*****, но именно бавната скорост и предпазната екипировка го е предпазила от по-тежки травми. Съставен бил Констативен протокол за ПТП с пострадали лица от **** г., като било образувано и досъдебно производство по описа на ОД на МВР - П.. Подробно се описват ****та, получени от ищеца. Обосновава се претенцията за неимуществени вреди, претенцията за **** лева, частично от 1 000 лева - обезщетение за имуществени вреди, представляващи разходи за *****, подробно описани, както и претенция за 4 000 лева, частично от 10 000 лева - обезщетение за имуществени вреди от увредения до степен тотал щета мотоциклет, ведно със законната лихва от **** г. за първите две претенции и от **** г. за последната до окончателното изплащане на сумите. Претендира се и разноски и адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна правна помощ. Посочва се банкова сметка, на основание чл. 127, ал. 4 от ГПК: ***** в „****“ АД, с титуляр Д. С. Т., клиент Т. Х. Ц.. В уточнителна молба вх. № *** от **** г. ищецът твърди, че ответникът е получил претенцията за заплащане на неимуществени и имуществени вреди (за сумата **** лв.) на **** г., а за увреденото МПС на **** г.

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК ответникът „ЗД Б. И.“ АД е подал отговор на исковата молба, с който оспорва исковете по основание и размер. Не оспорва наличие на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите за л. а. М. *, рег. № *****. Прави се възражение за съпричиняване поради управление на мотоциклета от ищеца с превишена и несъобразена за пътния участък скорост, съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗДвП /не се движи възможно най-вдясно на пътното платно/. Излага се довод, че за водача на лекия автомобил инцидентът представлява случайно събитие - чл. 15 от НК. Счита се, че адекватна сума, която обезщетява претърпените неимуществени вреди е 40 000 лева без отчитане на съпричиняването. Моли се за отхвърляне на исковете изцяло или частично.

В допълнителната искова молба, постъпила в срока по чл. 372 от ГПК, се поддържа изложеното в исковата и се оспорват възраженията на ответника.

В срока по чл. 373 от ГПК е постъпил допълнителен отговор на ДИМ. Поддържа се изложеното в отговора.

По допустимостта на производството:

Легитимацията на страните съответства на твърденията на ищеца за претърпени вреди от деликт и застрахована гражданска отговорност на делинквента при ответното застрахователно дружество.

Съдът счита, че в случая претенцията на ищеца за присъждане на

законната лихва за забава представлява последица от евентуалното уважаване на главния иск – за обезщетение и не се предявява като самостоятелен иск по чл. 86 от ЗЗД и затова ищецът не е длъжен да сочи размер на търсената лихва (така се приема и в Решение № 193 от 26.06.2012 г. на ВКС по гр. д. № 611/2011 г., I г. о., Определение № 406 от 15.07.2009 г. на ВКС по ч. т. д. № 300/2009 г., I т. о.). В тази връзка направеното в последното съдебно заседание уточнение за датата, от която се претендира законната лихва е допустимо.

Съдът приема, че надлежно е упражнено правото на иск, доколкото ищецът е провел описаната в чл. 498, ал. 1 и ал. 3 от КЗ процедура за разглеждане на претенцията пред застрахователя.

Съдът приема от **фактическа страна** следното:

На основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и 4 от ГПК съдът е приел за безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните обстоятелството, че между ответното дружество и делинквентата В. С. Б., управлявала л. а. М. *, рег. № *****, е сключена застраховка „ГО на автомобилистите“, валидна към датата на процесния инцидент; че ищецът е провел описаната в чл. 498, ал. 1 и ал. 3 от КЗ процедура за разглеждане на претенцията пред застрахователя, като го е сезирал с искане за заплащане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди (за сумата **** лв.) на **** г. и за увреденото МПС на **** г., респ. безрезултатно е изтекъл тримесечният срок за определяне на размера, респ. плащане от негова страна.

По делото е приложено НОХД № **** г. на РС – П., приключило с окончателно решение № ** от **** г. по ВНОХД № **** г. на ОС – П., видно от които В. С. Б. е призната за виновна в това, че на **** г. в гр. П., на кръстовището между ул. „П.“ и ул. „С.К.“ при управление на л. а. М. *, рег. № *****, при извършване на маневра завиване наляво, нарушава правилата за движение по чл. 37, ал. 1 от ЗДвП, като не пропуска насрещно движещия се мотоциклет Х. ****, рег. № *****, управляван от Т. Х. Ц., вследствие на което възниква ПТП и по непредпазливост е причинила средни телесни повреди на водача Ц., изразяващи се в ***** по смисъла на чл. 129 от НК, ***** по смисъла на чл. 129 от НК, *****, ***** по смисъла на чл. 129 от НК – престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2 вр. чл. 342, ал. 1 НК вр. чл. 37, ал. 1 от ЗДвП, като я оправдава по първоначално повдигнатото обвинение по чл. 343, ал. 3, пр. 3, б. „а“, пр. 2 вр. чл. 342, ал. 1 НК вр. чл. 47 ЗДвП - след деянието е избягала от местопроизшествието, и на

основание чл. 78а, ал. 1 от НК я е освободил от наказателна отговорност за извършеното от нея престъпление с налагане на административно наказание глоба.

Не е спорно, но се установява и от приложеното свидетелство за регистрация – част I, че процесният мотоциклет Х. ****, рег. № *****, е регистриран като собственост на Т. Х. Ц..

От събраните по делото гласни доказателства се установи следното:

Свидетелят Я. Д. П. дава показания, че си спомня за инцидента ***** г. Пътувал е в служебен автомобил с още трима колеги от полицията. На процесното кръстовище са били първа кола. Заявава, че видял как ***** автомобил завил наляво по ул. „С.К.“ и отнел предимството на моторист, който се опитал да избегне удара, завивайки наляво, но се закачил в задната част на бронята на автомобила, политнал наляво и паднал. Свидетелят и един от неговите колеги реагирали незабавно, като тръгнали със служебния автомобил след **** автомобил с включена светлинна и звукова сигнализация, другият полицейски служител останал на местопроизшествието. Процесният автомобил продължил пътя си, като бил спрял от свидетеля на следващото кръстовище на ул. „В. Л.“. Счита, че скоростта на моториста не била висока, и двете ППС били на зелен светофар, но автомобилът е следвало да изчака моториста.

Свидетелят В. С. Б. дава показания, че знае за процесния пътен инцидент с ищеца, но заявава, че въпросният ден, както си карала колата по ул. П. към ул. С.К. завила наляво и там нямало абсолютно никой, което я удивило, тъй като на кръстовището обичайно било много натоварено. В един момент на около 400-500 метра след кръстовището забелязала патрулка след нея. Отбила встрани. Един „гневен“ полицай я попитал дали е видяла какво е направила, че е бутнала моторист. Тя отговорила, че не е видяла. Поддържа, че това не се е случило. Въпросното падане нямало нищо общо със завиването наляво. В обвинителния акт видяла показания, които никой не може да я убеди, че са истина. Няма как патрулката да е видяла моториста, тъй като той идва от много навътре, където има други спрели коли. Според свидетеля, моториста се е движел много бързо, за да хване оранжев сигнал.

Свидетелят О.Т.Д., ***** с ищеца, дава показания, че знае за инцидента. Ищецът му се обадил да му каже за него, тъй като свидетелят бил единственият му роднина в Б.. Твърди, че ищецът живее в чужбина със семейството си – ****. Бил се прибрал за малко, докато е във ваканция. Разбрал, че от ПТП имал *****. Около 2-3 седмици бил в болница. Свидетелят и жена му помагали на ищеца около два месеца и половина при *****, тъй като изпитвал ****. Около ***** г. заминал отново за А.. От

**** ищецът се оплаквал основно от *****, която не била напълно възстановена. Счита, че Т. „може би“ е ***** вследствие на инцидента, не бил ***** . Около година и нещо се ***** в Б..

От изслушаното заключение по допуснатата по делото Комплексна САВТМЕ, изготвена от вещи лица автоексперт и съдебен лекар, оспорено от ответника в частта за средната пазарна цена на превозното средство, прието от съда като компетентно изготвена, се установява следното:

Автотехническа част:

На *****Г., около ***** ч., ищецът, управлявайки мотоциклета си Х. **** Д., в посока от КАТ – гр. П. към центъра на града, движейки се след други два автомобила по ул. „П.“, стигнал кръстовището с ул. „С.К.“, като светофарната уредба светела зелено за него. Навлизането в кръстовището, от гледна точка на посоката на мотоциклета, е регулирано от три ленти за престрояване: лява за превозни средства, на които им предстои завиване наляво, средна за праволинейно движение и дясна пътна лента за ППС, на които им предстои завиване надясно. Ищецът се движел праволинейно в средната пътна лента и бил с предимство пред насрещно движещите се автомобили, които е трябвало да завиват наляво. Управляваният от В. Б. л. а. М. * се намирал срещуположно на мотоциклета, върху лявата лента, предназначена за завиване наляво. Б. изчаквала на линията на пешеходната пътека да преминат двата автомобила, зад които бил и мотоциклетиста Ц., като трето поред пътно превозно средство. Съсредоточена върху двата автомобила, след като те преминали, Б. предприела маневра завиване наляво вместо да изчака и пропусне движещия се направо към нея мотоциклетист. По този начин отнела предимството на ищеца. Скоростта на мотоциклета при навлизането му в кръстовището била от около ** км/ч при разрешена допустима максимална скорост в населеното място от 50 км/ч. В момента, когато **ищецът забелязва** отклоняващия се наляво л. а. М. *, мотоциклетът е бил на разстояние от ** **метра** от него, като с цел да мине зад автомобила предприел снижение на скоростта, съчетано с отклонение наляво. Автомобилът на Б. напредвал с невисоко ускоряване и бил достигнал скорост от около 24-25 км/ч. Прието е, че опасната зона за спиране на мотоциклета е *** **метра**. Опасната зона за спиране се възприема, като пълния спирачен път, който изминава превозното средство от момента на възприемане на опасността и реагиране на водача до окончателното му спиране. Нарича се „опасна зона“, защото ако водачът не реагира преди тази опасна зона, закъснее и влезе в нея, в този участък, тогава при всички случаи ПТП настъпва. Предвид че разстоянието между двете ППС било недостатъчно (** метра, съответно при *** метра опасна зона), Ц. не успял да заобиколи л. а. М. * и настъпил контакт между наклонения наляво мотоциклет и десния край на

задната броня или задна гума на автомобила. Скоростта на мотоциклета в момента на удара била около ** км/ч. В резултат от съприкосновението ищецът изпаднал от мотоциклета и се плъзнал, удряйки се в бордюра на разделителния остров. Водачът В. Б. не усетила контакта и не спряла, а продължила и напуснала местопроизшествието.

От техническа гледна точка, причина за настъпилото ПТП е навлизането в лентата за насрещно движение при извършване на маневра завой наляво от страна на л. а. М. *, без да пропусне движещият се направо и с предимство мотоциклет на ищеца. Уточнява се, че при скорост на мотоциклета около и под ** км/ч при конкретните пътни обстоятелства, произшествието е било предотвратимо.

Определена е справедливата средна пазарна цена на процесния мотоциклет Х. **** Д. към датата на инцидента в размер на 4 143 лева. Остатъчната стойност на същия е определена на 1 507 лева.

Средната пазарна цена за отремониране (поправка) на увредените части е в размер на 563.02 лева, а стойността на запазените части на мотоциклета към датата на инцидента е определена на сума в размер на 3 580 лева.

Медицинска част:

След процесния инцидент ищецът е откаран в Спешно отделение на МБАЛ П. АД, където е бил прегледан, след което настанен в Х.о. на болницата с основна диагноза: **. *****. При изслушването вещото лице д-р П. М. разяснява, че в хода на клиничното проследяване, в УМБАЛ „К.“ - гр. П., на пострадалия е извършено ***** на скелета, при което е установено ***** ребро, което дотогава не е било установено при първоначалното му лечение в МБАЛ – П. АД. Предвид че ***** има по-висока диагностична способност отколкото обикновената *****, експертът е приел това изследване за достоверно.

Възстановяването на ищеца е било различно за различните травми. ***** е причинило ***** за период от около **** месеца. ***** също са причинили трайно ***** за период от около *** месеца. През това време е имало спонтанна при движение *****, засилваща се при обръщане в леглото, ставане, завъртане или кашлица. Б***** е претърпяла пълна редукция за **** месеца. Останалите ***** са оздравели без да оставят трайни последици за здравето за около *****.

В острия период на **** ищецът е имал ***** и това е налагало прием на *****. Постепенно **** са намалели. Към момента пострадалият е напълно оздравял. Налице са *****
(*****) от срастването на *****. Всички направени разходи за сумата от **** лева са във връзка с настъпилите при пътния инцидент *****.

Правни изводи:

Предявени са искове по чл. 432, ал. 1 от КЗ.

Съгласно посочената разпоредба, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл. 380 от КЗ.

В производството по иск с правно основание по чл. 432, ал. 1 от КЗ върху ищеца лежи доказателствената тежест да установи: противоправно поведения от страна на делинквента; вреда; причинна връзка между деяния и вреда; вина (която се презумира при установено авторство); наличие на валидно застрахователно правоотношение между сочения делинквент и ответното застрахователно дружество по задължителна застраховка „ГО“ на автомобилистите; настъпване на застрахователното събитие като юридически факт, пораждащ отговорността на застрахователя.

Отговорността на застрахователя за заплащане на обезщетение за вреди произтича от сключения застрахователен договор, а не от непозволеното увреждане. Тази гражданска отговорност е функционално обусловена от отговорността на прекия причинител на застрахователното събитие, обстоятелство което обуславя отговорност на застрахователя за всички причинени от него вреди и при същите условия, при които отговаря самият причинител на вредите. По делото безспорно се установи наличието към датата на процесното ПТП на валидно застрахователно правоотношение между причинителя на вредата и ответното дружество по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

С присъдата и с решението по чл. 78а от НК фактическият състав на престъплението е установен по съдебен ред и постановеното от наказателния съд, и в двата случая, има обвързващата сила по чл. 300 от ГПК за гражданския съд. С решението по чл. 78а от НК наказателният съд се произнася по същия кръг въпроси, по които и с присъдата – за дееца, деянието, противоправността му и за вината. Разликата се състои само във вида на отговорността – освобождаването от наказателна отговорност и налагане или неналагане на административно наказание с оглед виновността на дееца. Деянието и в този случай си остава престъпление, а не

административно нарушение, и решението по чл. 78а от НК, с което е наложено административно наказание, е приравнено на влязла в сила присъда – т. 15 от ТР № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС.

Съгласно разпоредбата на чл. 300 от ГПК, влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това, дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

Влязлата в сила оправдателна присъда, с която е прието, че подсъдимия не е извършил престъплението, за което е обвинен, се ползва със сила на пресъдено нещо само относно основанието за оправдаване на подсъдимия по конкретното обвинение – Решение № 180 от 05.01.2017 г. на ВКС по т. д. № 3155/2015 г., II т. о.

Осъдителна или оправдателна, обвързващата сила на присъдата винаги предполага тъждество между деянието, предмет на същата и деянието, което е предмет на доказване в иския процес пред гражданския съд – Решение № 22 от 11.04.2017 г. на ВКС по т. д. № 50310/2016 г., IV г. о.

В конкретиката на случая, с оглед приравненото на влязла в сила присъда решение на съда по чл. 78а от НК, настоящият съдебен състав е задължен да приеме на основание чл. 300 от ГПК, че водачът В. С. Б., на ***** г. в гр. П., на кръстовището между ул. „П.“ и ул. „С.К.“ при управление на л. а. М. *, рег. № *****, при извършване на маневра завиване наляво, нарушава правилата за движение по чл. 37, ал. 1 от ЗДвП („При завиване наляво за навлизане в друг път водачът на завиващото нерелсово пътно превозно средство е длъжен да пропусне насрещно движещите се пътни превозни средства. От същото правило помежду си се ръководят и водачите на релсовите пътни превозни средства.“), като не пропуска насрещно движещия се мотоциклет Х. *****, рег. № *****, управляван от ищеца Ц., вследствие на което възниква ПТП и по непредпазливост му е причинила средни телесни повреди, изразяващи се в *****, *****, разстройство на здравето, ***** – престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 2 вр. чл. 342, ал. 1 НК вр. чл. 37, ал. 1 от ЗДвП.

Обстоятелството, че същата е оправдана за това, че след деянието не е избягала от местопроизшествието, по същество не влияе върху изводите на съда, касаещи наличието на предпоставките на деликта.

С оглед на горното, съдът приема, че по делото безспорно са установени противоправното поведение от страна на делинквента (Б.), вината ѝ, наличието на валидно застрахователно правоотношение между нея и застрахователя по застраховка „ГО на автомобилистите“, респ. настъпването на застрахователното събитие като юридически факт, пораждащ неговата

отговорност.

По правопогасяващото отговорността на ответника възражение, че за водача на лекия автомобил – В. Б. инцидентът представлява **случайно събитие**, съдът приема следното:

Случайното събитие е такова събитие, което не е могло да се предвиди или е осъществено в резултат на непреодолима сила. Възражението на ответника би било основателно в случай, че делинквентът В. Б. беше спазила всички изисквания на ЗДвП и в частност задължението си да пропусне насрещно движещите се пътни превозни средства при завиване наляво за навлизане в друг път – чл. 37, ал. 1 от ЗДвП. Вредоносният резултат при непозволено увреждане не може да бъде следствие от случайно събитие, когато той се предхожда от виновно поведение (Решение № 166 от 10.03.2010 г. на ВКС по гр. д. № 4284/2008 г., IV г. о.), каквото безспорно е установено с решението по чл. 78а от НК.

Възражението е неоснователно.

По възражението за съпричиняване от страна на пострадалия:

Съгласно чл. 51, ал. 2 от ЗЗД обезщетението за вредите, причинени на увредения може да се намали, ако сам той е допринесъл за настъпване на вредоносния резултат. Следователно граматическото и логическо тълкуване на цитираната норма дават основание да се приеме, че релевантен за съпричиняване на вредата от страна на увредения е само онзи конкретно установен принос на последния, без който не би се стигнало, наред с проявеното от виновния за непозволеното увреждане неправомерно поведение вредоносен резултат.

Обективният характер на съпричиняването е признат изрично от Върховния съд в т. 7 ППВС № 17/1963 г., което има характер на задължителна съдебна практика по смисъла на чл. 280, ал. 1, т. 1 от ГПК. С цитираното постановление Пленумът на Върховния съд е приел със задължителна за съдилищата в Република Б. сила, че обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване, като се преценява единствено наличието на причинна връзка между поведението му и настъпилия вредоносен резултат, а не и вината.

Приносът трябва да е конкретен – да се изразява в извършването на определени действия или въздържане от такива от страна на пострадалото лице, както и да е доказан, а не хипотетично предполагаем (Решение № 16/4.02.2014 г. на ВКС по т. д. № 1858/2013 г., I т. о.).

В настоящия случай направеното възражение за съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД от пострадалия водач – Т. Ц. се основава на

превишена и несъобразена от него за пътния участък скорост, съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗДвП /не се движи възможно най-вдясно на пътното платно/.

От събраните доказателства категорично се установи, че л. а. М. не пропуска движещия се по път с предимство мотоциклет Х., а невъзможността на водача Ц. да предотврати инцидента с оглед установената опасна зона, съпоставена с дистанцията, от която той за първи път забелязва опасността, не следва да се тълкува като съпричиняване на вредоносния резултат. Мотоциклетът се е движел с разрешената за населеното място скорост от ** км/ч, като изводът на автоексперта, че при скорост от ** км/ч инцидентът би бил предотвратим също не може да доведе до извод за съпричиняване от пострадалия.

Възражението за съпричиняване е неоснователно.

По размера на обезщетението за неимуществени вреди:

Вредата представлява промяна на имуществото, правата, телесната цялост и здраве, душевност и психическо състояние на човека. Вредата (имуществена или неимуществена) е елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане. Вредите са не само основание за отговорността при непозволено увреждане, но и определят размера на обезщетението.

Обезщетението за неимуществени вреди с оглед приложението на чл. 52 от ЗЗД и критериите, за определянето му по справедливост, следва да отчита както общо-икономическата и социална рамка на равнището на живот към датата на ПТП – 2020 г., така и че тя е фон на проявление на конкретна неимуществена вреда за конкретния ищец. Моралните вреди са индивидуално определими и паричното обезщетение за тях следва да съответства на необходимото за преодоляването им. Не е пряка проява на справедливост, а е в дисхармония със справедливостта, определяне на парично обезщетение по-голямо от необходимото за обезщетяване на претърпените вреди.

В случая обективните данни, събрани по делото са, че от процесния инцидент на ..... г. пострадалият Т. Х. Ц. (на ** г. към датата на *****) е получил основно ***** и на ***** (от*****), ***** са зарастнали без последствия, като лечението е било насочено основно към премахване на*****. По време на лечението при всяка промяна на положението на*****, при всяко ***** се усилвала. Възстановяването на ищеца е протекло за период от около *****, като в момента той е напълно здрав. Този извод съответства и на показанията на св. Д, който акцентира на това, че активно е помагал на пострадалия в първите около два *****. Обстоятелството, че свидетелят излага период на общо възстановяване около ***** не съответства на възприетото от него, че

оплакванията на пострадалия са инцидентни и то само в областта на ****. Заключение на вещото лице д-р М. не противоречи на тези показания. Полученият ***** не е представлявал опасност за живота, тъй като е нямало усложнение от ***** Същият е отминал за около *****. Отчитайки тези обстоятелства наред с вида на получените *****, периода на възстановяване, времето през което са търпени *** – първоначално*****, периода, в който ищеца е бил в пълна ***** и му е била необходима *****, ***** от промяна **** за периода на възстановяване, искът за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди се явява доказан по основание, като за определяне размера на обезщетението от значение е създаденият от съдебната практика ориентир (вж. напр. Решение № 206/29.04.2022 г. на Пловдивския апелативен съд по в. т. д. № 125/2022 г. – ПТП декември 2019 г., три счупени ребра, с премахване на слезката, голяма кръвозагуба в коремната кухина – 65 000 лева; Решение № 50109 от 11.10.2022 г. на ВКС по т. д. № 1235/2021 г. на II т. о. - ПТП 2019 г. - 5 счупени ребра, вертеропластика на прешлен с поставяне на костен цимент, невъзможност за самостоятелно обслужване в период от 4 месеца - 80 000 лв.). С оглед гореизложеното, предявеният иск за неимуществени вреди следва да се уважи изцяло за сумата от **60 000 лева**, като адекватен по размер с оглед общественно-икономическите условия в страната към датата на пътно-транспортното произшествие.

В хипотезата на уважен изцяло частичен иск (както е в случая) останалата част от вземането не следва да се обсъжда с настоящото решение, тъй като това е ирелевантно с оглед приетото в т. 2 от ТР № 3/2016 г. На ОСГТК на ВКС, че обективните предели на СПН на положителното съдебно решение по частичния иск се изчерпват с предмета на делото, а по останалата част може да се формира нова – различна СПН, респ. правопогасяващите възражения на ответника за останалата част от вземането не се преклудират.

По размера на обезщетението за имуществени вреди:

Съдът намира, че всички приети по делото писмени доказателства – фискални бонови доказват направените разходи в размер общо на **** лева за закупените *****. Искът за този размер е основателен и следва да се уважи.

По делото се установи, че средната пазарна цена за ремонт на увредените части на собствения на ищеца мотоциклет към датата на инцидента възлиза на сума в размер на **** лева, а средната пазарна цена на МПС към същата тази дата е сума в размер на **** лева. Следователно не се касае до т. нар. тотална ***, в който случай превозното средство е увредено до степен на негодност за ползването му, а е налице техническа възможност за възстановяването му. Понятието тотална щета е легално дефинирано в

разпоредбата на чл. 390, ал. 2 от КЗ, като увреждане, при което стойността на разходите за необходимия ремонт надвишава 70 % от действителната му стойност. Съдебната практика не отрича възможността при липса на доказана тотална щета съдът да присъди застрахователно обезщетение, равняващо се на разходите, необходими за възстановяване на увреденото имущество – арг. от Решение № 167/7.02.2017 г. на ВКС по т. д. № 1655/2015 г., II т. о. Още повече, че когато е сезиран за нещо повече от действително дължимото съдът не само има право, но и е длъжен да се произнесе за "по-малкото" – арг. от Решение № 164/4.07.2012 г. на ВКС по гр. д. № 570/2011 г., IV т. о.

При това положение ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца обезщетение за претърпените имуществени вреди, равняващо се на разходите, необходими за възстановяване на увреденото имущество в размер на 563.02 лева, като за разликата до претендираните 4 000 лева искът следва да се отхвърли.

По отношение на законната лихва:

В действащия Кодекс за застраховането изрично е регламентирано, че застрахователното покритие включва и лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ (арг. чл. 493, ал. 1, т. 5 от КЗ), тоест застрахователят отговаря за лихвата за забава, когато застрахованият отговаря за тях пред увреденото лице, което в хипотезата на деликта произтича от правилото на чл. 84, ал. 3 от ЗЗД. Въпреки това в чл. 429, ал. 3 от КЗ е регламентирано, че лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. Или, отговорността на прекия причинител за лихви, считано от датата на неправомерното увреждане съществува, но същата (по силата на самия кодекс) се поема от застрахователя от един по-късен момент, в който му е станало известно настъпването на застрахователното събитие. Не е налице законова възможност в тежест на застрахователя да се възложат и лихвите за времето от ***** до уведомяването му за това.

По делото безспорно се прие, че ищецът е отправил претенция пред застрахователя на **** г. за заплащане на обезщетение за претърпените неимуществени и имуществени вреди (за сумата **** лв.), както и на ***** г. за заплащане на обезщетение за увреденото МПС по повод процесното ПТП, респ. не се установи датата, на която самият застрахован е уведомил застрахователя – ответник. Ето защо и с оглед правилото за диспозитивното

начало, претенцията за законна лихва за забава върху присъдените обезщетения следва да се определи от претендираните от ищеца дати, уточнени и в последното открито съдебно заседание.

По разноските:

Ищецът е ползвал безплатна адвокатска помощ на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАдв – *****, поради което претендира възнаграждение в минимален размер. Същото е дължимо в размер на **2 971.82 лева**, съразмерно на уважената част от исковете. Претендира се също така и разходи в размер на 119 лева за снабдяване с медицински документи, за които обаче не са налице предпоставките за присъждането им в тежест на ответника, тъй като същите е следвало да бъдат представени на съда (след като са изискани по реда на чл. 192, ал. 1 от ГПК), а не на ищеца, поради което той не е следвало да заплаща такса на болницата за тях.

Ответникът претендира съдебно-деловодни разноски, включително за адвокатско възнаграждение, последното в размер на 12 480 лева с ДДС, съгласно представени договори за правна защита към списък на л. 213 от делото. Депозитите, заплатени от ответника за двете експертизи, са в размер общо на 420 лева, като съразмерно на отхвърлената част от исковете, ищецът следва да му заплати сумата от **397.51 лева**. От представеното платежно нареждане се установява, че адвокатското възнаграждение е платено по банков път в размер на 9 918 лева, като страната не е представила доказателства за твърдяното авансово удържане на данък, поради което реално платена се явява именно преведената по банков път сума от 9 918 лева. Това обстоятелство се явява ирелевантно дотолкова, доколкото ищецът е релевирал възражение за прекомерност на възнаграждението по смисъла на чл. 78, ал. 5 от ГПК. Минималното такова се определя в размер на сумата от 3 140 лева по трите иска, поради което възражението е основателно и хонорарът следва да се намали до посочения минимален размер. Съразмерно на отхвърлената част от исковете, ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника хонорар от **168.18 лева**, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

Ищецът е освободен от задължението за внасяне на държавна такса и разноски по делото на основание чл. 83, ал. 1, т. 4 от ГПК. Съгласно чл. 78, ал. 6 от ГПК, когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса или от разноски по производството, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски. Съответните суми се присъждат в полза на съда. Съразмерно на уважената част от исковете, ответникът следва да заплати в полза на съда сумата от **2 826.90 лева** – държавна такса и депозити.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗД Б. И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н Л., бул. „Д.Б.“ № **, да заплати на Т. Х. Ц., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „М.С.“ № ***, сума в размер на **60 000** (шейсет хиляди) **лева**, частично от 100 000 лева, представляващи обезщетение за неимуществени вреди, **171.75 лева** (сто седемдесет и един лева и 75 стотинки), представляващи обезщетение за имуществени вреди - разходи за *****, както и **563.02 лева** (петстотин шейсет и три лева и 2 ст.), представляващи обезщетение за имуществени вреди - разходите, необходими за възстановяване на мотоциклет Х. **** Д., рег. № ****, всички настъпили от ПТП от *** г. по вина на водача на л. а. М. *, рег. № ****, В. С. Б., ведно със законната лихва от *** г. за първите две главници и от **** г. за последната до окончателното изплащане на сумите, на основание чл. 432, ал. 1 КЗ, по банковата сметка ***** в „***“ АД, с титуляр Д. С. Т., клиент Т. Х. Ц., като

ОТХВЪРЛЯ иска за имуществени вреди за разликата над присъдените 563.02 лв. до претендираните 4 000 (четири хиляди) лева, като неоснователен.

ОСЪЖДА „ЗД Б. И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н Л., бул. „Д.Б.“ № **, да заплати на адвокат Д. Т. от САК, личен № ****, сумата от **2 971.82 лева** (две хиляди деветстотин седемдесет и един лева и 82 стотинки), представляващи адв. възнаграждение, съразмерно на уважената част от исквете, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв.

ОСЪЖДА „ЗД Б. И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н Л., бул. „Д.Б.“ № **, да заплати по сметка на Окръжен съд – П. сумата от **2 826.90 лева** (две хиляди осемстотин двайсет и шест лева и 90 ст.), представляващи държавна такса и депозити, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, както и 5 (пет) лева – за служебно издаване на изпълнителен лист при неплащане на сумата в срока за доброволно изпълнение.

ОСЪЖДА Т. Х. Ц., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „М.С.“ № 22, да заплати на „ЗД Б. И.“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., р-н Л., бул. „Д.Б.“ № **, сумата от общо **565.69 лева** (петстотин шейсет и пет лева и 69 стотинки), от които 168.18 лева – адвокатско възнаграждение и 397.51 лева – депозити, представляващи съдебно-деловодни разноски от ответника, съразмерно на отхвърлената част от исквете, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

Решението може да бъде обжалвано пред Пловдивския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пазарджик: _____